

Gorzów Wlkp., 07 sierpnia 2024 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Nasz znak: NK-II.431.1.16.2024
Sprawę prowadzi: Jolanta Seń
Telefon: 957851827
e-mail: jolanta.sen@lubuskie.uw.gov.pl

Rada Miejska

ul. Rynek 25
66-016 Czerwieńsk

Dotyczy: wystąpienia pokontrolnego

W dniach od 17 kwietnia do 14 czerwca 2024 r. pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Hanna Kamińska - starszy inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu,
  - Jolanta Seń - starszy inspektor wojewódzki,
- przeprowadzili kontrolę Rady Miejskiej, ul. Rynek 25, 66-016 Czerwieńsk, zwanej dalej Radą.*

Przedmiotem kontroli była organizacja oraz sposób przyjmowania i załatwiania skarg, wniosków i petycji za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. Kontrola ze względu na jej bezprzedmiotowość nie obejmowała zagadnień dotyczących postępowania w zakresie przyjmowania i załatwiania petycji [art. 3-13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870)] - dalej ustawa o petycjach.

Mając na uwadze, że do Rady w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły petycje, odstępuje się od oceny, natomiast postępowania w zakresie przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków ocenia się negatywnie.

Projekt wystąpienia pokontrolnego przekazano 27 czerwca 2024 r., do którego w ustawowym terminie nie wniesiono zastrzeżeń.

W związku z powyższym przekazuję wystąpienie pokontrolne.**

Zbiorcza informacja o petycjach rozpatrzonych przez Radę Miejską została opublikowana

na stronie internetowej kontrolowanej jednostki, co spełnia wymogi określone w art. 14 ustawy o petycjach, w myśl którego podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji, a w przypadku, o którym mowa w art. 9 - Sejm, Senat lub organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, umieszcza na swojej stronie internetowej lub stronie internetowej urzędu go obsługującego zbiorczą informację o petycjach rozpatrzonych w roku poprzednim. Informacja ta zawiera w szczególności dane dotyczące liczby, przedmiotu oraz sposobu załatwienia petycji.

Przewodnicząca Rady Miejskiej w przesłanych wyjaśnieniach oświadczyła, że Rejestr (ewidencja) skarg, wniosków i petycji znajduje się w sekretariacie Urzędu Gminy i Miasta w Czerwieńsku. Skargi, petycje i wnioski adresowane do Rady Miejskiej w Czerwieńsku są ewidencjonowane w rejestrze ogólnym i po ich dekretacji przekazywane Przewodniczącemu Rady. Ogólny rejestr skarg, wniosków i petycji prowadzi Obsługa Sekretariatu Urzędu Gminy i Miasta w Czerwieńsku. Nadzór i kontrolę przyjmowania spraw i rozpatrywania skarg, wniosków i petycji wpływających do Rady Miejskiej w Czerwieńsku pełni Przewodniczący Rady.

Informacja o dniach i godzinach przyjmowania mieszkańców wywieszona została w widocznym miejscu w siedzibie urzędu, co spełnia wymogi określone w art. 253 § 4 k.p.a. W 2023 r. dyżury pełnił Przewodniczący Rady od poniedziałku do piątku w godz. od 9⁰⁰ do 12⁰⁰. Informacja ta była wywieszona na tablicy ogłoszeń przed biurem rady. Obecnie trwa ustalanie dyżurów nowej Rady na 2024 r. Obecnie Przewodnicząca Rady przyjmuje obywateli od wtorku do piątku w godzinach od 7³⁰ do 8⁰⁰ po uprzednim umówieniu. Przedmiotowe ustalenia nie odpowiadają treści art. 253 § 2 i 3 k.p.a., w myśl którego kierownicy organów lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu po godzinach pracy. Jako wyjaśnienie przyczyn stwierdzonego uchybienia wskazano iż: „Zgodnie z § 79 ust. 1 Statutu Gminy Czerwieńsk (Dz. Urz. Woj. Lubus. z 2019 r., poz. 2769) „Nie rzadziej niż 2 razy w roku radni winni przyjmować w swoich okręgach wyborczych - w terminie i miejscu podanym uprzednio do wiadomości wyborców - osoby, które chciałyby złożyć skargi i wnioski czy postulaty”. Ponadto w 2023 r. Przewodniczący Rady pełnił dyżur od poniedziałku do piątku w godz. od 9⁰⁰ do 12⁰⁰. W przypadku konieczności wprowadzenia dyżuru po godzinach pracy urzędu Przewodnicząca Rady Miejskiej w Czerwieńsku rozważył jaki mógłby to być dzień i godzina.”

W kontrolowanym okresie do Rady Gminy wpłynęły 2 skargi i 3 wnioski. Analizie poddano wszystkie sprawy. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

naruszenie art. 237 §1 k.p.a., w myśl którego organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca oraz art. 237 § 4 k.p.a., który stanowi, że w razie niezakończona sprawy w terminie stosuje się przepisy art. 36-38 k.p.a.,

w przypadku sprawy CRS 1

27 stycznia 2023 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej wpłynęła skarga dot. działania Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej. Pismem z 23 lutego 2023 r. znak: BRM.1511.01.2023 Przewodniczący Rady Miejskiej poinformował skarżącego, iż Rada Miejska w Czerwieńsku

podjęła uchwałę w sprawie zlecenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji rozpatrzenia skargi. Komisja na posiedzeniu 6 marca 2023 r. rozpatrzy skargę i przygotuje w tej sprawie rekomendację dla Rady Miejskiej w Czerwieńsku, która w formie uchwały na kolejnej sesji podejmie ostateczną decyzję. Pismem z 30 marca 2023 r. znak: BRM.1511.01.2.2023 Przewodniczący Rady Miejskiej przestał odpowiedź na skargę.

w przypadku sprawy CRS 3

15 grudnia 2023 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej wpłynęła skarga dot. działania Burmistrza Czerwieńska. Pismem z 21 grudnia 2023 r. znak: BRM.1511.02.2023 Przewodniczący Rady Miejskiej poinformował skarżącego, iż Rada Miejska w Czerwieńsku skierowała skargę do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji celem rozpatrzenia skargi. Komisja na posiedzeniu 9 stycznia 2024 r. rozpatrzy skargę i przygotuje w tej sprawie rekomendację dla Rady Miejskiej w Czerwieńsku, która w formie uchwały na kolejnej sesji podejmie ostateczną decyzję. Pismem z 29 grudnia 2023 r. znak: BRM.1511.02.2023 Przewodniczący Rady Miejskiej poinformował skarżącego, że z ważnych przyczyn posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji zostało przeniesione na 11 stycznia 2024 r. Pismem z 1 lutego 2024 r. znak: BRM.1511.02.3.2023 Przewodniczący Rady Miejskiej przestał odpowiedź na skargę, w załączeniu przesyłając uchwałę w sprawie rozpatrzenia skargi.

naruszenie art. 243 k.p.a., w myśl którego jeżeli organ, który otrzymał wniosek, nie jest właściwy do jego rozpatrzenia, obowiązany jest w ciągu siedmiu dni przekazać go właściwemu organowi; O przekazaniu wniosku zawiadamia się równocześnie wnioskodawcę.

w przypadku sprawy CRS 4

20 grudnia 2023 r. wpłynął wniosek o przeznaczenie środków finansowych z Budżetu Gminy oraz pozyskanie środków z dostępnych funduszy na budowę placu zabaw oraz rozwój siłowni plenerowej. Pismem z 29 grudnia 2023 r. znak: BRM.0004.20.2023 Przewodniczący Rady Miejskiej poinformował wnioskodawców, iż wnioski z 20 grudnia 2023 r. zostały przekazane celem rozpatrzenia i wypracowania stanowiska do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, której posiedzenie odbędzie się 11 stycznia 2024 r. Pismem z 23 lutego 2023 r. znak: BRM.0004.3.2023 Przewodniczący Rady Miejskiej, działając na podstawie art. 242 § 1 k.p.a. przekazał wniosek do rozpatrzenia Burmistrzowi Czerwieńska, informując o tym jednocześnie wnioskodawcę.

w przypadku sprawy CRS 5

20 grudnia 2023 r. wpłynął wniosek o podjęcie uchwały w sprawie zaliczenia drogi wewnętrznej do kategorii dróg gminnych. Pismem z 29 grudnia 2023 r. znak: BRM.0004.20.2023 Przewodniczący Rady Miejskiej poinformował wnioskodawców, iż wnioski z 20 grudnia 2023 r. zostały przekazane celem rozpatrzenia i wypracowania stanowiska do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, której posiedzenie odbędzie się 11 stycznia 2024 r. Pismem z 25 stycznia 2024 r. znak: BRM.0004.5.2024 Przewodniczący Rady Miejskiej, działając na podstawie art. 242 § 1 k.p.a. przekazał wniosek do rozpatrzenia Burmistrzowi Czerwieńska, informując o tym jednocześnie wnioskodawcę.

w przypadku sprawy CRS 6

20 grudnia 2023 r. wpłynął wniosek o podjęcia uchwały dot. zwiększenia środków funduszy sołectkich w Gminie Czerwieńsk. Pismem z 29 grudnia 2023 r. znak: BRM.0004.20.2023 Przewodniczący Rady Miejskiej poinformował wnioskodawców, iż wnioski z 20 grudnia 2023 r. zostały przekazane celem rozpatrzenia i wypracowania stanowiska do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, której posiedzenie odbędzie się 11 stycznia 2024 r. Pismem z 25 stycznia 2024 r. znak: BRM.0004.4.2024 Przewodniczący Rady Miejskiej działając na podstawie art. 242 § 1 k.p.a. przekazał wniosek do rozpatrzenia Burmistrzowi Czerwieńska, informując o tym jednocześnie wnioskodawcę.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono nieprzestrzeganie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w zakresie symbolu klasyfikacyjnego z wykazu akt. 1510, który oznaczony jest hasłem klasyfikacyjnym: „skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe)”, 1511 „oznacza skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości”, natomiast petycje, postulaty i inicjatywy obywateli oznaczone powinny być symbolem 152.

W toku kontroli stwierdzono, iż w przedłożonych do kontroli aktach spraw brak adnotacji o wystosowaniu do skarżących informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L. Nr 119, str. 1, ze zm.).

Zgodnie z art. 226a k.p.a. organy właściwe w sprawach skarg i wniosków przekazują informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, skarżącemu lub wnioskodawcy przy pierwszej czynności skierowanej do tych osób.

Oznacza to, że w postępowaniu w sprawie skarg i wniosków informacja taka winna być dokonana bądź w momencie wniesienia podania do protokołu, bądź przy jakiegokolwiek innej pierwszej czynności. Sposoby informowania mogą przy tym przybierać różną postać. Z reguły będą one przybierać taką samą postać, w jakiej odbywało się zbieranie danych. Najczęściej zatem będzie to forma pisemnego przedłożenia podmiotowi informacji wynikających z art. 13 RODO. Może ona przybierać także inne formy, np. informacji zamieszczanych w formularzu przedstawianym skarżącemu itp.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zostały złożone wyjaśnienia w świetle których: „Art. 237 § 1 Kodeks postępowania administracyjnego został zachowany do sprawy CRS1 i CRS3. Skarżący otrzymali pismo w ciągu 1 miesiąca od dnia wpływu skargi. Skargom tym nadawano niezwłocznie bieg rozpatrzenia sprawy. Przewodniczący Rady Miejskiej w Czerwieńsku po otrzymaniu skargi kierował ją na najbliższą planową sesję celem zlecenia jej rozpatrzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Działo się to za pośrednictwem stosownej uchwały. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w kolejnym kroku wyznaczała termin swojego posiedzenia, na którym rozpatrywano skargę, przygotowując w tej sprawie rekomendację dla Rady Miejskiej w Czerwieńsku. Następnie na kolejnej najbliższej sesji Rady Miejskiej w formie uchwały podejmowała decyzję ostateczną. O wszystkich czynnościach strona wnosząca skargę otrzymywała stosowne informacje, z których wynikały przyczyny niezatawienia sprawy w terminie, przyczyny zwłoki,

wskazując formę w jakiej sprawa zostanie zakończona. Z uwagi, iż skargi wymagają postępowania wyjaśniającego zawite w ustaleniu stanu faktycznego, wymagają wydłużenia terminu, co zostało przez radę zachowane.

Sprawy CRS 4, CRS 5 i CRS 6 wpłynęły do rady 22.12.2023 r. Przewodniczący Rady 22.12.2023 r. zadekretował ww. wnioski do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji prosząc o przygotowanie stanowisk w przedmiotowych sprawach, o czym poinformowano wnoszących pismem z 29.12.2023 r. (BRM.0004.20.2023). Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu 11.01.2024 r. zajęła stanowiska w przedmiotowych sprawach podejmując uchwały 01, 02, 03/2024. W związku z tym Przewodniczący Rady przygotował projekty uchwał wraz z uzasadnieniami, które przekazał do opinii prawnej zgodnie z §54 ust 5 Statutu Gminy Czerwieńsk. Radca prawny urzędu 25.01.2024 r. poinformował Przewodniczącego, iż nie zaopiniuje opracowanych projektów uchwał, ponieważ powinny być one przekazane wg właściwości Burmistrzowi Czerwieńska i tak też pismem z 25.01.2024 zrobiono, o czym poinformowano wnioskodawcę.

Rada Miejska w Czerwieńsku w sprawach CRS 1 podjęła uchwałę nr 0007.357.2023 z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwieńsku. Natomiast do sprawy CRS 3 podjęła uchwałę nr 0007.418.2024 z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Czerwieńska. Nadmieniam, że wszystkie uchwały rady zamieszczane są na stronie BIP. Rada nie podjęła uchwał w sprawach CRS4, CRS 5 i CRS 6 ponieważ wnioski wg właściwości skierowane były do rozpatrzenia organowi wykonawczemu.

W dotychczas prowadzonych sprawach w zakresie skarg, wniosków i petycji nie była załączona informacja, o której mowa w punkcie 5 Państwa pisma, ponieważ byliśmy przekonani, że wystarczającą jest klauzula informacyjna umieszczona w siedzibie urzędu oraz na stronie internetowej Gminy Czerwieńsk. Aktualnie każdorazowo przy odpowiedzi na skargę odpowiednia klauzula informacyjna zostanie załączona.

Nadawanie znaku sprawy niezgodne z jednolitym rzeczowym wykazem akt wynikało z tego, że w Urzędzie Gminy i Miasta w Czerwieńsku jest jeden rejestr skarg i wniosków. Po przekazaniu sprawy przez Burmistrza do rady wg właściwości sprawie nadawano nowy błędny numer. Rada Miejska w Czerwieńsku będzie prowadziła odrębny rejestr skarg i wniosków" [pisownia oryginalna].

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 237 k.p.a., w myśl którego organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca. W razie niezłatwienia sprawy w terminie w postępowaniu skargowym stosuje się przepisy art. 36-38 k.p.a. tj. organ, który nie załatwił skargi w terminie, obowiązany jest zawiadomić o tym wnoszącego skargę, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia skargi. Istotnym elementem zawiadomienia o wyznaczeniu nowego terminu jest jego konkretność. Oznacza to, iż nowy termin załatwienia sprawy powinien być określony w dniach, tygodniach i miesiącach.

Pismo z 23 lutego 2023 r. znak: BRM.1511.01.2023 oraz pismo z 21 grudnia 2023 r. znak: 1511.02.2023 w ocenie zespołu kontrolnego nie spełnia ww. wymagań.

Ponadto wskazać należy, iż organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego są organami kolegialnymi, a zatem jedyną formą prawną, w której rada gminy może się wypowiedzieć w przedmiocie skargi, wniosku lub petycji jest uchwała. Wobec powyższego również informacja dot. wskazania nowego terminu rozpatrzenia skargi, wniosku i petycji, jak również przekazanie skargi, wniosku bądź petycji do organu

właściwego powinna nastąpić w formie uchwały, gdyż z art. 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) wynika, że rada gminy działa poprzez podejmowanie uchwał.

Należy wskazać iż, przewodniczący rady gminy nie posiada kompetencji, aby udzielać odpowiedzi na petycje. Przewodniczący rady nie jest organem gminy. Zadania przewodniczącego rady wynikają wprost z ustawy. Kompetencje przewodniczącego rady mogą być uszczegółowione na mocy postanowień statutu, ale nie mogą wykraczać poza delegację ustawową. Wyłącznym zadaniem przewodniczącego rady jest sprawne organizowanie i prowadzenie prac rady, w tym przewodniczenie obradom rady. Poprzez organizowanie prac rady należy rozumieć wiele czynności, głównie o charakterze materialno-technicznym, takich jak przygotowywanie projektu przebiegu sesji, zawiadomienie radnych o miejscu, terminie sesji oraz porządku obrad, przygotowanie dla radnych stosownych dokumentów i innych materiałów, odbieranie skarg, wniosków lub petycji kierowanych do rady itp.

Ponadto należy zaznaczyć, iż stosownie do art. 18 b ust. 1 i 3 u.s.g. rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Zasady i tryb działania komisji skarg, wniosków i petycji określa statut. Wskazany przepis art. 18b ust. 1 ww. ustawy określa zatem podstawowe zadania komisji skarg, wniosków i petycji. Należy przyjąć, że do zadań komisji należy udzielanie pomocy radzie gminy w sprawach przyjmowania i rozpatrywania przez radę skarg, wniosków i petycji. Komisja ta nie ma żadnych własnych uprawnień decyzyjnych, które mogą odnosić skutki na zewnątrz. Jej rola ogranicza się wyłącznie do dokonania niezbędnych ustaleń oraz przedstawienia swojego stanowiska w sprawie. Natomiast ocena tych ustaleń i ostateczna decyzja o sposobie rozpatrzenia skargi, wniosku lub petycji należy zawsze wyłącznie do rady gminy. W tym zakresie komisja pełni funkcję służebną wobec rady, a przyjęte przez nią stanowisko nie jest wiążące dla rady przy rozpatrywaniu skargi, wniosku lub petycji.

Przedstawiając powyższe ustalenia **zalecam:**

- dostosować dni i godziny przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków zgodnie z treścią art. 253 k.p.a., w myśl którego kierownicy organów lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu po godzinach pracy,
- przestrzegać art. 237 k.p.a., w myśl którego organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca. W razie niezałatwienia sprawy w terminie stosować przepisy art. 36-38 k.p.a.,
- przestrzegać art. 243 k.p.a., że jeżeli organ, który otrzymał wniosek, nie jest właściwy do jego rozpatrzenia, obowiązany jest w ciągu siedmiu dni przekazać go właściwemu organowi,
- przestrzegać rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w zakresie symbolu klasyfikacyjnego,
- przestrzegać art. 226a k.p.a., w myśl którego organy właściwe w sprawach skarg i wniosków przekazują informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, skarżącemu lub wnioskodawcy przy pierwszej czynności skierowanej do tych osób,

- rozstrzygnięcia w sprawie skarg, wniosków lub petycji podejmować w formie uchwał.

W terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, proszę o pisemną informację o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków. Jednocześnie informuję, iż od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze***.

Podstawa prawna:

*art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

**art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

*** art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula